

Infantilismus jako kolektivní regres (dekadence) / Religiozita jako infantilní (dekadentní) relikv

Biologie zná případy, kdy v průběhu individuálního vývoje (ontogeneze) dojde na jistém stupni k zastavení v některém směru, zatímco v jiných směrech jde vývoj dál. (Jako příklad mohou sloužit někteří obojživelníci, jejichž pulci stadia nedosáhnou proměny v dospělého jedince, ale navzdory tomu jsou schopna se třeba rozmnožovat – třeba macarát nebo axolotl aj.) Něco podobného lze pozorovat také u člověka, a srovnání obou fenoménů nám může otevřít nový pohled na obojí. Nejspíš jde o fenomén nikoli pouze genetický (dědičností), nýbrž evoluční. Existují druhy jakési schizoidnosti, které v jistém smyslu lidem usnadňují život: pozorujeme to dokonce mezi vědci a zejména techniky, když v druhé polovině svého života (někdy dokonce dříve) propadnou nějaké „náboženské deviaci“ (např. jehovismu apod.) Svým způsobem je vlastně každé náboženství některými rysy takové schizoidnosti charakteristické – jde vlastně jak o rozštěpení vlastního života, ale dokonce celého prožívaného světa na oblast posvátnou a již posvátnosti zbavenou. Některým lidem je v takové životní dvoukolejnosti jakoby docela dobře nebo aspoň snesitelně.

(Písek, 070128-1.)